

Diumenge, 27 de febrer de 2005, Aula 0.2 UB

Seminari 38

Les carícies a l'aula. Proposta d'educació afectiva per a infants i pares

Eva Bach Cobacho, Llicenciada en Ciències de l'Educació, formadora de formadors i escriptora.

Ponència

De principi, es reflexiona entorn la pedagogia de l'estimació i la pedagogia de l'amor que es planteja en diverses escoles. Fruit dels nous coneixements que es tenen sobre l'ésser humà respecte a les emocions, s'ha encetat un camí molt més reflexiu i planificat que ha portat a voler definir el cos no com a un objecte de culte, sinó com a un vehicle de comunicació i calidesa. Això permet a les persones desenvolupar una afectivitat saludable amb la qual participar i voler millorar la pròpia comunitat humana.

L'afectivitat, s'entén com una vinculació amb l'altre, com un " veure un jo com jo" i es determina que cal un entrenament previ, un diàleg intern per preparar el marc en el qual poder sentir-la. Si aquest diàleg s'assoleix, l'afecte, el reconeixement i l'acceptació es podran manifestar posteriorment a partir de paraules, silencis, accions o carícies.

Es tracta l'afectivitat posant per exemple dos projectes desenvolupats anteriorment:

- *Les Carícies a l'Aula*, dut a terme als anys 90 per Cecília Martí, mestra d'escola infantil de l'Ajuntament d'Elx.

Aquest projecte arrenca de l'anàlisi transaccional i es duu a terme amb 14 nens i nenes d'entre 3 i 4 anys. L'objectiu és que els infants aprenguin a donar, rebre, demanar i donar-se afecte sense utilitzar altres mitjans substitutius per aconseguir-ho. Alhora s'intenta que els pares i mares entenguin la importància que tenen les carícies en la vida i en cadascuna de les diferents edats.

El programa pretén intercanviar mostres d'afecte, estimació, sensibilitat, aprendre a tocar-se,.. amb l'objectiu fonamental de que els nens i nenes rebin carícies, és a dir, se sentin a gust a l'aula, arribin a relaxar-s'hi i tinguin un bon concepte de si mateixos i una millor relació amb els altres.

Algunes de les activitats que es realitzen en aquest taller són:

- Familiarització amb el terme carícia

- Realització de massatges, per tal que els nens i nenes gaudeixin tocant-se alhora que es relaxen
- Expressió dels moments de ràbia, alegria,...
- Aprendre a escoltar el seu cos
- Descobrir les sensacions que provoquen plaer
- Realitzar expressions artístiques i corporals relacionades amb l'afectivitat
- Escoltar-se el cor els uns als altres

De l'anàlisi d'aquest primer projecte es conclou que les dificultats més grans en l'establiment d'un contacte físic i emocional és superior en els pares i mares i no tant en els nens i nenes, pel que es determina que el que cal és reeducar i/o des-educar als adults. És per aquest motiu que posteriorment es dissenya un segon projecte per pares i mares:

- *L'art d'acariciar*, taller en el que es treballa amb els adults d'una manera vivencial i que té els mateixos objectius que *Les carícies a l'aula*. Es realitzen activitats individuals i grupals com ara llegir contes, potenciar les habilitats socials, pensar i emetre elogis, omplir cariciogrames, imaginar carícies, fer els diferents tipus d'abraçada, treballar amb la poesia,... entre d'altres, per tal que els adults siguin reconeguts i puguin finalment rebre i donar carícies d'una forma més natural i espontània.

TALLER

Durant el desenvolupament del seminari, es plantegen diverses activitats a realitzar pels assistents, com ara:

- Determinar quin es considera que és el nivell de comunicació humana més elemental, quin el més elevat i quin el més recomanable.
- Explicar què s'entén per carícia.
- A partir una conversa breu amb la persona més propera físicament, fer una carícia, entesa aquesta com a un reconeixement humà.
- Escenificació dels diferents tipus d'abraçada que existeixen.

Es tanca el seminari amb una carícia que Eva Bach fa als assistents: un muntatge d'imatges i textos sobre la tendresa.